

Hivatkozási szám : Kü.XXII-3/2012/9.

Alkotmánybíróság

Budapest

Donáti u. 35-45.

1015

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: <u>IV/974-2/2017</u>	
Érkezett: <u>2017 MÁJ 17.</u>	
Példány: <u>1</u>	Kezelőiroda:
Melléklet: <u>2</u> db	<u>51</u>

Ügyszám : IV/974-2/2017.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[redacted] indítványozó , a panasz alapját képező peres eljárás felperese nevében és képviselőjében eljárva - jogi képviselő, dr. Magyar Anikó egyéni ügyvéd (7100 Szekszárd, Arany János utca 18.) útján előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványunk kiegészítéseként a Tisztelt Alkotmánybíróság 2017. január 25. napján átvett felhívására – határidőben - az alábbi

hiánypótlást

kiegészítést

terjesztem elő:

I.

A tisztességes eljáráshoz való jogunk sérelmeként jelenik meg álláspontunk szerint, hogy hirtelen bíróváltás történt az I. fokú eljárásban, melynek indokáról semmifajta tájékoztatást nem adott a bíróság.

Az új bíró az addigi iratanyag megismerését nem tartotta feladatának, mely álláspontunk szerint a tisztességes eljáráshoz való jogunk sérelmét idézte elő. Ennek példája az, hogy a

2015. március 4. napján tartott tárgyaláson (mely az új bíró által tartott 1. tárgyalás volt) nem volt tisztában a csatolt iratokkal, az ügy elbírálása szempontjából jelentős 9. kongresszusi határozatot hiányolta a tárgyaláson – „A bíróság azon tájékoztatására, hogy a hivatkozott irat a per anyaga között nem lelhető fel, vállalom, hogy konkrétan meg fogom jelölni, hogy az mikor, milyen módon került becsatolásra..” / 14.jkv. 2. oldal 2.bekezdés (27.P.26.202/2013/14. sz. jegyzőkönyv M/11. szám alatt csatolva) – holott a 2013. október 1-jén kelt felperesi előkészítő irathoz F/6. szám alatt becsatolásra került a 2010. szeptember 9. napján tartott Kongresszus 9. számú határozata.

Azaz az új bíró úgy kerített sort a tárgyalásra- sértve ezzel a tisztességes eljáráshoz való jogunkat -, hogy az iratok áttekintése nélkül kezdet meg a tárgyalást , melynek elején közölte, hogy ítéletet fog hozni a tárgyaláson, mert régóta tart az ügy, ugyan ez nem került rögzítésre a jegyzőkönyvben, de a tárgyalási jegyzőkönyv I. részéből egyértelműen megállapítható. Az elrendelt szünet is ezen tényt erősíti, mely szünet alatt a bíró beletekinthezt mégis felületesen az iratokba (5 perc tartamú szünet), s azt észlelte, hogy az eltelt közel 2 év alatt nem történt meg a bizonyítási teherre történő kioktatás, így mégsem rekesztette be a tárgyalást, hanem megtette a kioktatást a bizonyítási teherről.

Ezen tárgyalás során történt intermezzók nemcsak a tisztességes eljárás szempontjából, hanem a bírói elfogultság szempontjából is lényegesek, azaz a pártatlanság látszatára való törekvést sem támasztják alá, hanem egyértelműen azt bizonyítják, hogy az ügy teljeskörű ismerete nélkül kívánt határozatot hozni az új bíró.

II.

Szintén a tisztességes eljáráshoz való jogunkat sértette, hogy nem a törvényes bíránk járt el ügyünkben.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy „(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.” Azaz az Alaptörvény deklarálja a törvényes bíróhoz való jogot. A „ius de non evocando”, a „természetes” vagy törvényes bírósághoz és bíróhoz való jog tételes rendelkezésként – számos európai országhoz hasonlóan nem az Alaptörvényben, hanem - a Bszi. alapelvei között jelenik meg. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény ezt kógensen kimondja 8. § (1) bekezdésében, mely szerint „Senki sem vonható el törvényes bírójától.” Ezen szakasz (2) bekezdése pedig rögzíti a törvényes bíró fogalmát, mely szerint a „törvény által rendelt bíró az eljárási szabályok szerint a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyelosztási rend alapján kijelölt bíró”.

Az Alkotmánybíróság ezt a gyakorlatot erősítette meg a 36/2013. (XII. 5.) AB határozatában, amely szerint a törvény által felállított bíróságra vonatkozó követelmény magában foglalja a

törvényes bíróhoz való jogot, vagyis azt, hogy egy konkrét ügyben az eljárási törvényekben megállapított általános hatásköri és illetékességi szabályok szerint irányadó bírói fórum (bíró) járjon el.

Az ügyelosztási rendet az objektivitás és a személytelenség biztosítása, az önkényesség kizárása érdekében előző évben állapítja meg a bíróság elnöke, amely a tárgyévben kizárólag szolgálati érdekből vagy a bíróság működését érintő fontos okból módosítható [9. § (1) bekezdés]. Ebből következik, hogy a bíró és az ügy egymáshoz rendelése alkotmányosan csak előre meghatározott, általános szabályok alkalmazásával objektív alapokon történhet.

Ez nem valósult meg a panaszolt bíróságok eljárása során. Sem a Budai Központi Kerületi Bíróság, sem a Fővárosi Törvényszék, sem a Fővárosi Ítéltábla, sem a Kúria nem érzékelte, hogy indítványozót elvonták törvényes bírójától, ugyanis a Fővárosi Törvényszék illetékességének vizsgálata elmaradt.

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy már a Budai Központi Kerületi Bíróság 2013. október 30-án kelt megszüntető és áttételt elrendelő végzésében megállapította hatáskörének hiányát (M/12. szám alatt csatolva a végzés), viszont illetékesség vizsgálatára sem ekkor, sem a törvényszékre átkerüléskor, sem később nem került sor, melyből következően nem érvényesülhetett a törvényes bíróhoz való alapjogunk.

Tény, hogy az illetékesség vizsgálatához, annak megállapításához szükséges körülményeket, illetve adatokat a felperesnek már a keresetlevélben elő kell adnia, az illetékes bíróság megjelölése elsődlegesen felperes feladata, viszont a bíróságnak a Pp. 43. § (1) bekezdése alapján hivatalból kellett vizsgálnia az illetékességét.

Továbbá tény az is, hogy ezen bekezdés alapján alperes ellenkérelmének előadása után az illetékesség hiánya főszabály szerint nem vehető figyelembe, viszont kógensen rendelkezik arról ezen bekezdés, hogy **ez alól a szabály alól a kizárólagos illetékesség kivétel.**

Jelen panaszunk alapját képező perben egyik bírói fórum sem vizsgálta, nem észlelte a kizárólagos illetékességre vonatkozó jogszabályi rendelkezést, holott felperesként keresetünk ténybeli alapjaként határozottan, konkrétan előadtuk, hogy felperesi szakszervezet tagja volt alperes, ez rögzítésre került a per tárgyát képező megállapodásban, sőt a bíróságok ítéleteikben is rögzítették tényként, hogy alperes felperes tagja volt . Az I. fokú bíróság ítélete indokolásában kitért arra, hogy a „ bíróság először azt vizsgálta, hogy az alperes szakszervezeti tisztségviselőnek minősül-e ... a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alperes a felperes tisztségviselőjének minősül”.

Tehát maga az I. fokú bíróság vizsgálta a tagsági jogviszony tényét, ismeretében volt annak, hogy a törvényszék hatásköre a Pp. 23. § (1) bekezdés fb) pontján alapul, mely szerint a törvényszék hatáskörébe tartoznak a törvényszék által nyilvántartásba vett, cégnek nem minősülő szervezetekkel kapcsolatos perek közül az ilyen szervezetek és tagjai (volt tagjaik) közötti, illetve a tagok (volt tagok) egymás közti a tagsági jogviszonyon alapuló

perek. Mégsem foglalkozott az illetékességének kérdésével, holott ez kötelezettsége lett volna, azaz a tisztességes eljáráshoz való jogunkat sértette.

A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény kimondja, hogy

„1. § (1) Az e törvényben meghatározott szervezeteket, valamint azokat a szervezeteket, amelyek esetében külön törvény bírósági nyilvántartásba vételt rendel, a szervezet székhelye szerint illetékes törvényszék veszi nyilvántartásba. A nyilvántartást vezető bíróság illetékes az e törvényben meghatározott polgári nemperes eljárások lefolytatására.

(2) Az e törvényben szabályozott polgári peres eljárások és a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 23. § (1) bekezdésének f) pontjában meghatározott perek lefolytatására - a törvényben meghatározott kivétellel - a szervezet székhelye szerinti bíróság illetékes.”

A kizárólagos illetékességi szabály megsértésével, figyelmen kívül hagyásával hozott I. fokú érdemi döntés ellen fellebbezést nyújtottunk be, mely fellebbezés kapcsán – álláspontunk szerint - a másodfokú bíróság köteles lett volna vizsgálni hivatalból az I. fokú bíróság illetékességét - annak ellenére, hogy erre fellebbezésünkben nem hivatkoztunk -, s a kizárólagos illetékességi szabály megsértése okán köteles lett volna a pert megszüntetni, és az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezni, amennyiben a tisztességes eljáráshoz való jogot tiszteletben tartotta volna, s pártatlanul járt volna el, figyelemmel lett volna a törvényes bíróhoz való jogra.

Mivel a fellebbezésünket az ítéletábrla panaszolt határozatában elutasította, így a Kúriához fordultunk felülvizsgálati kérelmünkkel. **A Kúria jelen panaszunkkal érintett határozatában nem foglalkozott a kizárólagos illetékesség vizsgálatával** - csak azzal, hogy az értékhatár miatt felülvizsgálati kérelmet nem nyújthattunk volna be - , **holott – álláspontunk szerint – a tisztességes eljárás keretei között hivatalból ezt vizsgálnia kellett volna, mely tény, azaz a kizárólagos illetékességi szabály megsértése a felülvizsgálati eljárásban vizsgálható, azt meg is alapozza, amennyiben azt sem a felek, sem az eljáró bíróságok addig nem észlelték.**

Fentiekből következően jogorvoslati jogunktól is elvontak ez esetben, mely a pártatlan eljárás sérelmét is jelenti, mivel nem volt tudomásunk arról, hogy esetünkben nem a törvényes bíró járt el, melynek *keretében a tisztességes eljárás, a pártatlanság sérelme körében hivatkozni kívánunk 25/2013. (X.4.) AB határozatra, melyben az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy:*

„... a pártatlanság követelménye azt hivatott elősegíteni, hogy az ítélező bíró az ügyben résztvevő felekkel szembeni elfogultságtól vagy előítéletektől mentesen bírálja el az ügyet és hozza meg döntését. A pártatlanság követelménye egyfelől a bíró magatartásával és hozzáállásával szembeni elvárásként jelentkezik. Másfelől azonban mércét állít a jogszabályi

környezettel szemben is. E mérce szerint az eljárási szabályoknak törekedniük szükséges minden olyan helyzet elkerülésére, amely a bíró pártatlanságát illetően jogos kétségeket ébreszthet. Ebből fakad, hogy a konkrét ügyben a bírónak nemcsak tárgyilagosan szükséges ítékeznie, de a pártatlan ítékezés látszatának megőrzése is feladata. [Hasonló következtetést fogalmazott meg: 67/1995. (XII. 1.) AB határozat, ABH 1995, 346, 347.; 17/2001. (VI. 1.) AB határozat, ABH 2001, 222.]”.

Ezen alapjog sérelme körében az ésszerű időn belüli befejezésre vonatkozó álláspontunkat a panaszbeadványunkban kifejtettük.

A perköltség tekintetében korábban előadottakat kérjük figyelembe venni a törvény előtti egyenlőség megsértése tekintetében is, a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmén kívül.

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a fenti kiegészítést is figyelembe véve alkotmányjogi panaszunkat bírálja el, s az abban foglaltaknak adjon helyt.

Tisztelettel:

Szekszárd, 2017. május 15.

Dr. Magyar Anikó
ügyvéd

Mellékletek:

M/11. - 27.P.26.202/2013/14.sz. jegyzőkönyv

M/12. - Budai Központi Kerületi Bíróság 18.P.22.918/2

DR. MAGYAR ANIKÓ ügyvéd
7100 Szekszárd